

RODO – czym są dane osobowe?

RODO nadchodzi wielkimi krokami. Już 25 maja br. wszyscy przedsiębiorcy będą musieli stosować się do unijnego rozporządzenia. Niestety, na kilkanaście dni przed momentem obowiązywania rozporządzenia, wciąż można usłyszeć od przedsiębiorców: „RODO? To mnie nie dotyczy” lub „Nie gromadzę danych osobowych”.

Czy rzeczywiście tak jest? Przed terminem obowiązywania RODO warto się upewnić co reguluje ten akt prawny.

Dane osobowe – czym są?

Stosownie do postanowień RODO, pod pojęciem danych osobowych należy rozumieć informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej. Możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej. Innymi słowy, dane osobowe to zespół wiadomości o konkretnym człowieku, na tyle zintegrowany, że pozwala na jego zindywidualizowanie.

Każdy przedsiębiorca dostosowując organizację do wymogów RODO powinien przeanalizować jakiego rodzaju dane osobowe gromadzi. Przeprowadzenie audytu w tym zakresie znacznie uprości procedurę wdrożenia nowych rozwiązań przewidzianych w RODO oraz pozwoli na wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń.

Przedmiot ochrony na gruncie RODO

RODO znajdzie zastosowanie w każdym przypadku, w którym będziemy mieli do czynienia z przetwarzaniem danych osobowych. Zgodnie z unijnym aktem prawnym pod pojęciem przetwarzania danych osobowych należy rozumieć operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych, takie jak zbieranie, porządkowanie, pobieranie, przeglądanie. Definicja przetwarzania danych stworzona na gruncie RODO opiera się na założeniu, że nie jest możliwe z góry określenie, jakie czynności wchodzi lub mogą wchodzić w zakres pojęcia przetwarzania danych, szczególnie ze względu na rozwój i upowszechnienie się technologii.

Przetwarzaniem zatem mogą być dowolne działania, które są wykonywane na danych osobowych.

Przedsiębiorcy już teraz powinni dokonać przeglądu wszystkich działań podejmowanych wewnątrz firmy celem ponownego zweryfikowania jakiego rodzaju dane osobowe gromadzą oraz jakich dokonują operacji na danych osobowych.

Poniżej przedstawiono krótkie omówienie najczęściej przetwarzanych danych:

- **Imię i nazwisko, adres zamieszkania**

Pospolite nazwisko nie pozwoli na zidentyfikowanie danej osoby. Takie samo bowiem imię i nazwisko może nosić nawet kilkadziesiąt osób w kraju. W celu ustalenia tożsamości osoby, której nazwisko nie pozwala na jednoznaczną identyfikację, trzeba będzie połączyć je z dodatkowymi danymi, takimi jak datą urodzenia, imionami rodziców, adresem zamieszkania. W takim przypadku samo imię i nazwisko nie będzie stanowiło danych osobowych, ale już imię i nazwisko połączone z dodatkowymi danymi będą podlegały ochronie przewidzianej w RODO. Inaczej będzie wyglądać sytuacja w przypadku posiadania unikalnego imienia i nazwiska. Identyfikacja takiej osoby będzie znacznie prostsza. W takim

przypadku imię i nazwisko tej osoby może stać się daną osobową. Pamiętaj, że oceniając, czy mamy do czynienia z danymi osobowymi, musimy w pierwszej kolejności określić czy możemy zidentyfikować daną osobę po udostępnionych nam informacjach.

- **Numer telefonu**

Numer telefonu jest istotną informacją, która umożliwia bezpośredni kontakt z określoną osobą. Sama możliwość skontaktowania się z tą osobą może już bowiem prowadzić do ustalenia jej tożsamości. Grupa Robocza Art. 29 w Opinii 4/2007 zaznaczyła, że numer telefonu może stanowić dane osobowe. Przyjmuje się bowiem, że numer telefonu przetwarza się w zamiarze ustalenia tożsamości konkretnej osoby. Dokonywanie jakichkolwiek operacji na tego rodzaju danych będzie korzystało z ochrony przewidzianej w RODO. W konsekwencji powyższego, stworzenie w firmie na podstawie posiadanych danych (imienia i nazwiska oraz numeru telefonu) bazy kontaktów będzie wymagało zastosowania przez przedsiębiorcę stosownych środków technicznych oraz organizacyjnych w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa.

- **Adres e-mail**

Adres poczty elektronicznej może być uznany za informacje wypełniające znamiona danych osobowych jeżeli umożliwia identyfikację użytkownika. Jeżeli zatem za pomocą adresu e-mail jesteśmy w stanie ustalić tożsamość osoby, to informację o takim adresie uznamy za dane osobowe.

Przykładowo, w przypadku adresów mailowych utworzonych w oparciu o pseudonim np. kwiatek@domena.pl będziemy mieli znacznie utrudnioną identyfikację osoby, do której adres ten należy. Brak możliwości zidentyfikowania danej osoby oznaczać będzie, że adres poczty elektronicznej nie może zostać zakwalifikowany jako dana osobowa. Ale już w przypadku, gdy adres e-mail zostanie utworzony według schematu: imię.nazwisko@domena.pl czy imię.naziwsko@nazwafirmy.pl będziemy mogli mówić o możliwości ustalenia tożsamości danej osoby, a co za tym idzie o wejściu w posiadanie danych osobowych.

- **Numer PESEL**

Numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) to jedenastocyfrowy symbol numeryczny jednoznacznie identyfikujący osobę fizyczną. Numer PESEL zawiera między innymi datę urodzenia oraz oznaczenie płci, a więc co do zasady będzie spełniać cechy danych osobowych. W konsekwencji powyższego przetwarzanie numerów PESEL będzie podlegało wszelkim rygorom przewidzianym w RODO.

- **Numer IP**

RODO w motywie 30 preambuły dopuszcza możliwość identyfikacji osoby fizycznej na podstawie identyfikatora internetowego, którym może być adres IP. Nie zawsze jednak adres IP będzie mógł zostać uznany za dane osobowe. O adresie IP jako danej osobowej możemy mówić z punktu widzenia dostawcy usługi do Internetu, który ten adres przyznał. Adres IP będzie w takiej sytuacji wyczerpywał znamiona danych osobowych, gdyż będzie pozwalał przedsiębiorcy na precyzyjne określenie osób korzystających z jego usług. Adresy IP mogą stanowić dane dotyczące osoby możliwej do zidentyfikowania.